

els últims anys les notícies sobre l'economia xinesa han inundat les seccions econòmiques dels periòdics. El motiu és evident: l'economia xinesa està a punt de superar fins i tot els EUA en la seva aportació al PIB mundial (mesurat en paritat del poder de compra ja fa temps que la Xina aporta més a la producció mundial que els EUA). La fortalesa de l'economia xinesa és capaç de fer pujar el preu de les matèries primeres en els mercats mundials; les empreses xineses compren empreses americanes (la secció d'ordinadors d'IBM); les compres xineses de bons del tresor americans han permès que els tipus d'interès a llarg termini es mantinguin molt baixos a pesar de les pujades dels tipus a curt; el tèxtil xinès desplaça altres productors tradicionals; etc. La Xina ja és, sens dubte, una potència global.

Però, què succeeix amb la pobresa (local) de la Xina? L'evolució de la pobresa depèn de dos factors: el creixement econòmic i la distribució de la renda. Tots dos són importants: suposem que el creixement econòmic solament afavorís els ciutadans més rics amb un augment

La Xina: global i desigual

JOSÉ GARCÍA MONTALVO

Professor del departament d'Economia i Empresa. Universitat Pompeu Fabra

de la seva renda molt ràpid mentre que cap dels ciutadans que viuen per sota de la línia de la pobresa veïés augmentar la seva renda. En aquesta situació la renda mitjana augmenta però la proporció de pobres no canviaria per l'enorme desigualtat de la distribució de la renda. Òbviament aquest és un exemple extrem. Els estudis empírics mostren que el creixement és el factor més important per a la reducció de la pobresa. Amb tot, com més desigual sigui la distribució de la renda menor serà l'impacte del creixement sobre la pobresa.

En el cas de la Xina la reducció de la pobresa entre el 1981 i el 2001 (última dada disponible) ha estat espectacular. La proporció de pobres (amb consum per sota del nivell de pobresa) ha caigut del 53% al 8%. Aquests resultats es basen en

un càlcul del nivell de pobresa per províncies i separant zones urbanes i rurals. El nivell de consum mínim per superar el nivell de pobresa seria el que permet comprar una cistella d'aliments per arribar a les 2.100 calories per persona i dia (on el 75% de les calories provenen de grans). Això suposa, en mitjana, 850 iuans en les zones rurals (78 euros l'any) i 1.200 iuans en les urbanes (111 euros) a preus del 2002 (segons càlculs de Ravallion i Chen). Però la reducció de la pobresa no ha estat homogènia temporalment ni regionalment. La major part de la caiguda va tenir lloc en els primers 80 mentre que al final dels 90 i en el nou segle la pobresa s'ha estancat. Com, si l'economia creix prop del 10% cada any? La raó és que al costat del ràpid creixement de la renda s'ha produït un subs-

tancial augment de la desigualtat: l'índex de desigualtat (de Gini) ha augmentat un 60% entre el 1981 i el 2001. Per tant, el creixement és menys efectiu per reduir la pobresa pel considerable augment de la desigualtat de la renda.

Fins a cert punt un increment de la desigualtat no és sorprenent en una economia en transició des del socialisme cap al capitalisme. Però l'increment de l'índex de desigualtat de la Xina és tan important (40 el 2001) que gairebé ha arribat al nivell de Estats Units (45), una de les societats més desiguals del món (a Espanya l'índex de desigualtat està a l'entorn del 32-34). És evident que el "café per a tothom" genera incentius perversos nocius per a la productivitat i genera injustícies retributives (solament cal mirar el sector públic o les universitats espanyoles), però ¿és realment necessari que la mitjana del salari d'un conseller delegat sigui 250 vegades el salari d'un treballador (com succeeix als Estats Units) perquè els incentius funcionin? No es perdin la pròxima columna, ja que contestaré a aquesta pregunta, si me'n recordo... i hi trobo una resposta.